

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Asistent pedagoga

Asistent pedagoga je pedagogickým pracovníkem, jehož prostřednictvím dochází k naplňování podpůrných opatření ve vzdělávání u dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Hlavním cílem jeho působení je podpora práce pedagoga při práci se žáky, kteří vyžadují zvýšenou míru podpory ve vzdělávání. Působení asistenta pedagoga je jedním z nástrojů inkluzivního modelu vzdělávání. Asistent pedagoga má rovné postavení jako ostatní pedagogičtí pracovníci, má stejná práva i povinnosti.

Současná legislativní úprava rozeznává dvě úrovně asistentů, které se liší i požadavky na jejich vzdělání:

A) asistent pedagoga, který vykonává „přímou pedagogickou činnost ve třídě, ve které se vzdělávají děti nebo žáci se speciálními vzdělávacími potřebami“ – takový asistent musí mít minimálně středoškolské vzdělání s maturitou a základní pedagogickou kvalifikaci

B) asistent pedagoga, který vykonává „přímou pedagogickou činnost spočívající v pomocných výchovných pracích“ – takový asistent nemusí mít maturitu, stačí mu výuční list nebo i jen základní vzdělání, i zde je ale podmínkou minimální pedagogická kvalifikace

Hlavní činnosti, které vykonává asistent pedagoga:

- kooperace s pedagogickým týmem, pomoc pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti
- pomoc žákům/žákovi při vstupu na základní školu, přizpůsobení se školnímu prostředí
- komunikace s žáky i se zákonnými zástupci, může být určitým prostředníkem mezi školou a rodinou žáka, pokud pochází z odlišného sociokulturního prostředí
- individuální práce s určeným žákem, pomoc žákům při přípravě na výuku i při výuce samotné
- nezbytná pomoc žákům s těžkým zdravotním postižením při sebeobsluze a pohybu během vyučování a při akcích pořádaných školou mimo místo, kde škola v souladu se zápisem do školského rejstříku uskutečňuje vzdělávání.

Náplní práce AP je každodenní činnost ve třídách dle rozvrhu. Pomáhá učitelům se žáky, které mají výukové či kázeňské problémy (jazyková bariéra, obtížné

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

chápání učiva, konfliktní situace apod.). Spolupracuje s učitelem ve vyučovacích předmětech, jež jsou náročnější na organizaci. Pod vedením učitele individuálně pracuje s určenými žáky ve vyučovacích hodinách. Během vyučování i přestávek zajišťuje dohled nad žáky, působí jako doprovod žáků na akcích mimo školu. AP se dále podílí na přípravě materiálů a pomůcek pro výuku, dle potřeb školy se stará o výzdobu učeben a chodeb, organizuje a vede zájmové aktivity žáků, dle potřeby navštěvuje rodiny žáků sociálně znevýhodněných. Účastní se vzdělávacích akcí a programů pro asistenty, které jsou zaměřeny na nové metody a formy výchovné práce. Pomáhá žákům při přípravě na vyučování. Spolupracuje s výchovným poradcem školy a školním metodikem prevence při řešení záškoláctví či výchovných problémů žáků.

AP je druhým pedagogickým pracovníkem ve třídě, je partnerem učitele. Jeho úloha je mnohem širší než jeho základní úkol - přímá podpora vybraného žáka či skupiny žáků s SVP. Asistent vždy významným způsobem ovlivní klima třídy - vazby jednotlivých členů, naplňování vzdělávacích potřeb (i dětí bez SVP). Je žádoucí, aby se AP věnoval i ostatním žákům, a tím umožnil učiteli pracovat intenzivněji se žáky, kteří to potřebují. Tato forma práce se odehrává při méně kvalifikovaných činnostech - opakování osvojené látky, dohled na párovou či skupinovou práci apod. Méně preferovanou formou jeho práce je podpora mimo třídu. Děje se tak v případech ojedinělých, např. u žáků s výraznými nežádoucími projevy v chování (ruší ostatní žáky při práci), u žáků se zcela odlišnou úrovní znalostí probíraného učiva (paralelní výuka by rušila), u žáků se zdravotními obtížemi (při procvičování speciálních činností nebo dovedností). Tato výuka probíhá podle přesných instrukcí pedagoga a je jím pravidelně kontrolována.

Velmi důležitou součástí nepřímé práce AP je společná příprava na výuku s učitelem. AP musí jít do výuky informován o tom, s kým a na čem bude pracovat, jakou formou a metodou.

Současná právní úprava neumožňuje řediteli školy, aby do rozvržení pracovní doby na přímou a nepřímou pedagogickou činnost a tudíž do náplně práce asistenta pedagoga uvedl dostatečný podíl činností, které spočívají v komunikaci a přípravě asistenta s pedagogem. Poslední právní úprava omezila tuto činnost pouze na 1/9 celkového času. Dosavadní zkušenosti ale jasně ukazují, že nepřímá pedagogická činnost asistenta je velmi důležitým předpokladem pro to, aby práce asistenta byla skutečně efektivní.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY